Nr. 26. Tczew, dnia 8 listopada 1928 r. Rok VIII.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

powiatu tczewskiego.

Przedpłata: miesięcznie 2,— zł.

ORĘDOWNIK POWIATOWY wychodzi co czwartek.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 5 groszy za 1-łam. wiersz milimetrowy.

Administracja: Wydział Powiatowy Tczew. Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

303. Dziewiąte posiedzenie Sejmiku Powiatowego.
304. Spis poborowych rocznika 1908 i starszych.
305. Czynności przygotowawcze do rejestracji rocznika 1908.
306. Pozwolenia na urządzenie wystaw i targów gospodarczych.
307. Komisja kwalifikacyjna ogierów.
308. Kwesta publiczna na rzecz Polskiej Młodzieży Akademickiej w Gdańsku.
309. Unieważnienie wykazu osobistego Józefa Wolińskiego z Tczewa.
310. Godziny urzędowania w Starostwie i Wydziale Powiatowym.
311. Otwieranie i zamykanie sklepów.

303)

Obwieszczenie

Dziesiąte posiedzenie Sejmiku Powiatowego odbędzie się z skróconym terminem 3 dni w myśl § 118 ustępu 2 ordynacji powiatowej.

w piątek, dnia 16 listopada 1928 r.
o godzinie 10-tej

w Starostwie na sali posiedzeń z następującym porządkiem obrad:

1. Wygór 7 mężów zaufania do Wydziału, mającego wybrać ławników Sądu Powiatowego w Tczewie.
2. Poręka Powiatowego Związku Komunalnego powiatu tczewskiego za 78 000,— zł pożyczki Tczewskiego Związku Wałowego w Banku Gospodarstwa Krajowego.
3. Wybór 5 członków i 5 zastępców Pow. Rady Szkolnej.
4. Zmiana pożyczki w Ministerjum Robót Publicznych z roku 1926 na roboty inwestycyjne na długoterminową.
5. Ustalenie rachunku Powiatowej Kasy Komunalnej na rok 1927/28.
6. Dodatkowe wynagrodzenie Przewodniczącego Wydz. Powiat. za dalsze czynności administracyjne.
7. Jednorazowa zapomoga bezzwrotna dla urzędników i pracowników Wydziału Powiatowego i Starostwa na zakupy zimowe.
8. Ustalenie dodatkowego budżetu powiatu tczewskiego na rok 1928/29.
9. Protokół z nadzwyczajnej rewizji Pow. Kasy Komunalnej.
10. Udzielenie Komunalnemu Bankowi Kredyt. w Poznaniu części pierwszej kapitału zakładowego w wysokości 11 000,— zł przez Kom. Kasę Oszczędn. powiatu tczewskiego.

Wp. I. 11433-28. **Starosta**

304)

Obwieszczenie

dot. zgłoszenia się do spisów pob. mężczyzn rocznika 1908 i mężczyzn w wieku od 21 do 23 lat, którzy dotychczas do spisów poborowych nie zgłosili się wzgl. nie stawili się przed Komisją Poborową.

1. Na podstawie art. 22 rozporz. wykonawcz. do ustawy o powszechnem obowiązku wojskowym mają się zgłosić celem ujęcia ich do spisów poborowych mężczyźni urodz. w roku 1908, którzy w roku 1928 kończą 20 lat życia i mężczyźni w wieku od 21 do 23 lat, którzy dotychczas do spisów pob. się nie zgłosili wzgl. przed Komisją Poborową nie stawali, w terminie od dnia 1 listopada do 31 grudnia 1928 r. w urzędzie gminnym, właściwym dla ich faktycznego (stałego) miejsca zamieszkania. Osoby, które nie mają faktycznego miejsca zamieszkania, lub których faktyczne miejsce zamieszkania jest niewiadome, powinny się zgłosić w urzędzie gminnym, właściwym dla ich faktycznego miejsca pobyte.
2. Zgłoszenia się do ochotniczej służby w wojsku, wzgl. jej odbycia przed wejściem w wiek poborowy, nie zwalnia od obowiązku zgłoszenia się do spisu pobr. w terminie powyżej wskazanym.
3. Osoby uchylające się od obowiązku osobistego zgłoszenia się w myśl art. 22 i osoby zgłaszające się z przyczyn nieusprawiedliwionych po terminie 31 grudnia 1928 r. będą pociągnięte do odpowiedzialności przez tut. Starostwo w myśl art. 87 ust. kara więzienia do 2 lat.

Podaję to do ogólne wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Tczew, dnia 31 października 1928 r.

St. II. 12207-28 **Starosta**

305)
Czynności przygotowawcze do rejestracji rocznika 1908.

Na podstawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej zarządzam co następuje:

Do art. 22 § 140.

Osoby, będące w wieku poborowym, lub wchodzące w ten wiek są obowiązane do osobistego zgłoszenia się w terminie od dnia 1. 11. do dnia 31. 12. 1928 r. w urzędzie gminnym, właściwym dla ich faktycznego (stałego) miejsca zamieszkania. Osoby, które nie mają faktycznego miejsca zamieszkania, lub których faktyczne miejsce zamieszkania jest niewiadome, powinny zgłosić się w urzędzie gminnym, właściwym dla ich faktycznego miejsca pobytu. W razie niemożności osobistego zgłoszenia się we właściwym, w myśl ustępu poprzedniego, urzędzie gminnym, można obowiązkowi temu zadośćuczynić przez zgłoszenie się w urzędzie gminnym miejsca pobytu. W tym wypadku urząd gminny, przyjmujący zgłoszenia zawiadamia o nim właściwy urząd gminny, który powinien takiego poborowgo wciągnąć do swego spisu poborowych.

Osoby przebywające zagranicą powinny zgłosić się osobiście lub pisemnie w urzędzie konsularnym, w którego okręgu przebywają, załączając dokumenty stwierdzające tożsamość osoby wzgl. uwierzytelnione ich odpisy.

§ 141. Do zgłoszeinia się, przewidzianego w § 140 obowiązani są mężczyźni, którzy w roku 1928 kończą 20 lat życia, tudzież wszyscy mężczyźni w wieku od 21 do 23 lat, którzy dotychczas do spisu poborowych nie zgłosili się wzgl. nie stawali przed Komisją Poborową.

Zgłoszenie się do ochotniczej służby w wojsku, wzgl. jej odbycie przed wejściem w wiek poborowy, nie zwalnia od obowiązku zgłoszenia się do spisu poborowych w terminie wskazanym w § 140.

§ 142. Osobom, które zadość uczyniły obowiązkowi zgłoszenia się do spisu poborowych, urzędy gminne wydadzą zaświadczenia według wzoru nr. 12 do § 142.

§ 143. Kierownicy Zakładów poprawczych, Zakładów dla umysłowo chorych, aresztów i więzień, w których przebywają osoby w myśl art. 22 obowiązane do zgłoszenia się, powinni przesłać właściwym urzędom gminnym do dnia 31-go grudnia b. r. imienne wykazy wszystkich mężczyzn wymienionych w § 142.

§ 144. Osoby, uchylające się od obowiązku osobistego zgłoszenia się w myśl art. 22 i osoby zgłaszające się z przyczyn nieusprawiedliwionych po terminie 31 grudnia 28 r. będą pociągnięte do odpowiedzialności przez władze administracyjne I. instancji w myśl art. 87.

Do art. 23 § 146.

Na podstawie zgłoszeń wymienionych w art. 22 urzędy gminne sporządzają spisy poborowych w dwóch egzemplarzach w alfabetycznym porządku według wzoru nr. 14 do § 146. W tym celu zużytkowują również rejestry (art. 20) wyciągu z metryk urodzenia i śmierci (art. 21) wykazy wymienione w § 143 oraz ewentl. inne źródła.

§ 148. Do spisu poborowych należy wciągnąć:

a) **wszystkich, którzy mają faktyczne (stałe) miejsce zamieszkania w danej gminie;**

b) **wszystkich, którzy na obszarze danej gminy faktycznie przebywają, a nie mają miejsca faktycznego zamieszkania, wzgl. miejsce to jest niewiadome:**

c) **wszystkich, którzy się w danej gminie urodzili, a których miejsce zamieszkania lub pobytu nie mogło być ustalone.**

§ 140. Osoby, które urodziły się w danej gminie, lecz których faktyczne miejsce zamieszkania lub pobytu nie jest znane, niezależnie od wpisania do wpisów poborowych, należy objąć osobnym wykazem, który łącznie ze spisem poborowych powinien być przesłany do Starostwa, celem dalszego poszukiwania.

Poszczególne rubryki spisów poborowych należy wypełnić dokładnie i czytelnie.

W rubryce 3 spisów poborowych należy podać datę urodzenia poborowego, miejsce i powiat.

W rubryce 4 imiona i nazwisko rodziców poborowego — nazwisko panieńskie matki.

W rubryce 7 faktyczne miejsce zamieszkania poborowego wzgl. jego rodziców.

W rubryce 8 miejsce faktycznego pobytu poborowego — podać dokładny adres poborowego.

W rubryce 11 podać zawód względnie zatrudnienie poborowego np. robotnik rolny, robotnik fabryczny lub zawód rzemieślniczy z określeniem stopnia wyszkolenia fachowego np. krawiec-majster, krawiec-czeladnik, krawiec-terminator, tylko w następujących wypadkach:

a) jeśli poborowy wykaże się albo świadectwem terminowania w danym fachu, albo świadectwem wyzwolenia na czeladnika wzgl. majstra danego rzemiosła;

b) jeśli w razie niemożności wykazania się jednem z wymienionych pod a) świadectw, urzędowi gminemu, jest widaomem, że poborowy pracuje zawodowo w danem rzemiośle od dłuższego czasu.

Innych przygodnych rzemieślników nie mających nawet praktyki terminatora nie należy wcale jako rzemieślnika wykazywać.

W rubryce 12 **podać** wykształcenie poborowego — przyczem należy zawsze podawać **ile klas szkoły** poborowy ukończył.

W rubryce 13 podać stan cywilny poborowego a mianowicie czy poborowy jest kawalerem lub żonatym w danym razie należy podać ilość dzieci.

W rubryce 14 podać czy poborowy jest sądownie karany, przyczem należy wpisać wysokość kary i rodzaj przestępstwa.

W rubryce 15 podać wady fizyczne lub ułomności wzgl. choroby, które czynią **poborowego** całkowicie **niezdolnym** do służby wojskowej. Za stany chorobowe, podlegające wpisaniu w rubryce 15 spisów poborowych uważać należy:

a) karłowatość,

b) silne jąkanie się, głuchota, głuchoniemota,

c) znaczne skrzywienie (koślawość) lub skrócenie ręki albo nogi,

d) wargę zajęczą,

e) znaczne garby,

f) brak ręki lub nogi,

g) brak palców u ręki lub nogi (ze szczegółowem ich oznaczeniem),

h) trwałe zeszpecenie i rozległe blizny (ze wskazaniem ich umiejscowienia),

i) paraliż ręki lub nogi,

j) stałe trzęsienie głową lub kończynami,

k) konwulsję, padaczkę,
l) chorobę św. Wita,
m) głuptactwo,
n) duże wole,
o) widoczną ślepotę lub brak oka.

W rubryce 16 umieścić stosowny wpis, dotyczący tych poborowych, których miejsce faktycznego (stałego) zamieszkania nie jest znane.

Jeżeli poborowy urodził się w innej gminie (obszarze dworskim) a został ujęty w spisach poborowych nowego (faktycznego) miejsca pobytu, winien przełożony gminy (obszaru dworsk.) donieść o tem tej gminie, w której się poborowy urodził. Odpowiednią adnotację należy umieścić w rybryce „Uwagi" spisów poborowych.

§ 152. **Z dn. 15 stycznia 1928 r. urzędy gminne winne całkowicie ukończyć sporządzenie spisów poborowych, uzupełniając i prostując** je stosownie do zawiadomień nadesłanych z innych gmin, wzgl. na skutek przeprowadzonych dochodzeń.

§ 153. O ile zachodzi konieczność dodatkowego wpisania do spisów poborowych, to należy je uskutecznić w końcu spisów odnośnych gmin.

§ 154. Zgłoszenie się w myśl art. 22 do urzędu gminnego w celu wciągnięcia do spisów poborowych, ustala z chwilą przejęcia tego zgłoszenia przynależność zgłoszenia do tej Komisji Poborowej, która dla danej gminy będzie urzędować.

§ 155. Jeżeli po wciągnięciu do spisów poborowych zachodzi zmiana faktycznego miejsca zamieszkania, to obowiązek stawienia się do poboru, należy spełnić zasadniczo przed tą komisją poborową, w obrębie której dana osoba została wciągniętą do spisu poborowych.

Do art. 24 § 156.

Począwszy od dnia 1 lutego 1928 r. spisy poborowych powinny być na przeciąg 2-ch tygodni wyłożone w urzędzie gminnym i w tym terminie mają być dostępne do przejrzenia w godzinach urzędowych.

§ 157. Urząd gminny powinien niezwłocznie sprawdzić na podstawie posiadanych dokumentów zgłoszone przez zainteresowanych spostrzeżenia co do niewłaściwości spisów.

§ 158. W wypadkach dowodnie ustalonych urząd gminny dokonywa urzędowego sprostowania mylnego wpisu lub uzupełnienia wpisu. Jeżeli wpisany do spisów poborowych kwestjonuje swą przynależność do danego rocznika poborowego, bez poparcia odnośnemi dokumentami (metryka urodzenia, wyciąg z księgi metrykalnej) to urząd gminny niema prawa skreślić takiego poborowego lecz obowiązany w rubryce „Uwaga" wpisać te reklamacje, o czem Starostwo tut. ostatecznie rozstrzygnie.

§ 159. Jeżeli wpisany do wpisu poborowych zgłosi w urzędzie gminnym jakąś poprawkę po przesłaniu spisów do tut. Starostwa, powinien odnieść się do tut. urzędu przez odnośny urząd gminny celem uskutecznienia tej poprawki.

§ 160. **O wyłożenie spisów poborowych do przejrzenia urzędy gminne wydadzą odpowiednie zawiadomienie w sposób w danej gminie zwyczajem praktykowany.**

§ 161. Jeżeli po upływie wyżej podanego terminu (1 luty) a przed przedłożeniem spisów poborowych (15 lutego), nastąpią zgłoszenia do wpisania do spisu poborowych, to zgłoszonych należy wpisywać w końcu spisu z adnotacją: „zgłoszonych dodatkowo".

Jeżeli zgłoszenie nastąpiło po nadesłaniu spisów do Starostwa, to urząd gminy wpisuje zgłoszonego do spisu poborowych i zawiadamia o tem tut. Starostwo celem uzupełnienia drugiego egzemplarza spisu z podaniem przyczyn, które spowodowały opóźnienie.

§ 162. W czasie od 15. 1. 1929 r. do 15. 2. 1929 r. wydeleguję urzędnika w celu sprawdzenia należytego sporządzenia spisów poborowych w poszczególnych urzędach gminnych drogą kontroli na miejscu.

§ 163. Spisy poborowych należy sporządzać w języku polskim.

W dniu 16 lutego 1929 r. pp. Sołtysi, Przeł. obsz. dw. i Burmistrz osobiście przedłożą mi jeden egzemplarz spisu poborowych po zaopatrzeniu go podpisem przez kierownika gminy pieczęcią urzędową dołączając wyciągi z metryki urodzenia i śmierci wzgl. inne akta z których wynika wątpliwość co do właściwego wpisania poborowego.

Drugi egzemplarz zatrzymuje urząd gminny u siebie.

Z rozporządzeniem powyższem polecam pp. Burmistrzowi w Tczewie, Sołtysom i Przełożonym obszaru dworskiego dokładnie zaznajomić się, oraz uskutecznić przeprowadzenie spisów poborowych z jak największą sumiennością i dokładnością.

Zaznaczam, że termin zakończenia jak i nadesłania spisów poborowych winien być bezwzględnie dotrzymany

Koszta związane z przeprowadzeniem wpisu poborowych ponoszą w myśl art. 29 ustawy odnośne gminy.

Winny niedopełnienia bez uzasadnionych przyczyn obowiązku należytego sporządzenia wykazów, spisów i list przewidzianych w art. 23 ulegną karze grzywny lub aresztu w myśl art. 87 ustawy.

Do dnia 20 listopada r. b. doniosą mi pp. Sołtysi i Przeł. obszarów dworskich, czy się zapoznali dokładnie z treścią tego zarządzenia.

Tczew, dnia 31 października 1928 r.

St. IV. 12207-28 **Starosta**

306)

Obwieszczenie

W myśl rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 17 listopada 1927 r. o Wystawach i Targach Gospodarczych (Dz. U. nr. 102, poz. 884 z 1927 r.) na urządzenie wystaw oraz targów gospodarczych jest wymagane zezwolenie władzy, w szczególności zezwoleń na urządzanie wystaw i targów o charakterze przemysłowo-handlowym oraz rolniczo-przemysłowo-handlowym udziale Przemysłu i Handlu, zezwoleń zaś na urządzenie wystaw o charakterze wyłącznie rolniczym udziela Minister Rolnictwa. Celem uzyskania zezwolenia petent jest obowiązany złożyć w terminie określonym podanie z zastosowaniem się do postanowień rozporządzenia wykonawczego z dnia 13 kwietnia 1928 r. (Dz. U. nr. 52 poz. 501), podanie zawierać winno informacje, w myśl par. 2 wspomnianego rozporządzenia wykonawczego, jak np. program, regulamin, preliminarz imprezy itp. przyczem, o ile chodzi o wystawę względnie targi o charakterze lokalnym, urządzane w okre-

ślonej miejscowości z udziałem wystawców (sprzedawców) z obszaru jednego województwa lub jego części, podanie winno być skierowane do właściwego Ministra za pośrednictwem władzy administracji ogólnej danego województwa nie później, niż na 4 miesiące przed zamierzoną datą otwarcia imprezy.

Tymczasem wbrew przepisom obowiązującym, organizatorzy wystaw i targów gospodarczych nie stosują się na ogół jak wykazuje praktyka, do ustalonej procedury przy staraniach o zezwolenie na urządzenie wystaw targów gospodarczych.

Zdarzają się mianowicie wypadki, że przed uzyskaniem zezwolenia organizatorzy wystaw względnie targów rozpowszechniają afisze o imprezie, reklamują imprezę w czasopismach, przyjmują zamówienia na stoisku od wystawców, przystępują do wnoszenia pawilonów wystawowych itp., słowem, angażują się moralnie i materjalnie bez uprzedniego porozumienia się z władzami, następnie zaś usiłują wpłynąć na przychylną decyzję władz przedstawieniem zaciągniętych zobowiązań.

Zdarzają się też wypadki, że organizatorzy wystaw względnie targów składają władzom podania w niewłaściwym terminie, na krótko przed zamierzoną datą otwarcia imprezy, co utrudnia władzy dokładne zbadanie kwalifikacji organizatorów i celowości gospodarczej projektowanej imprezy; ponadto zdarza się, że podanie o zezwolenie na urządzenie wystaw względnie targów o charakterze lokalnym wpływają do Ministerstwa bezpośrednio, z pominięciem drogi instancji, co przewleka sprawę z winy petentów, przyczem daje się zauważyć zazwyczaj brak znaczków stemplowych na podaniach.

Te i tym podobne uchybienia formalne nie będą w przyszłości tolerowane; ze względu na konieczność prowadzenia w zakresie wystaw i targów gospodarczych racjonalnej polityki, która wymaga, aby do skutku dochodziły wyłącznie imprezy dobrze zorganizowane i gospodarcze uzasadnione, podania wnoszone bez uwzględnienia wymogów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 listopada 1927 r. (Dz. U. nr. 102 poz. 884) oraz rozporządzenia wykonawczego z dnia 15 kwietnia 1928 r. (Dz. U. nr. 52 poz. 501) będą załatwiane odmownie.

Tczew, dnia 18 października 1928 r.

St. V. 11618-28 **Starosta.**

---

307)

Obwieszczenie

W środę, dnia 14 listopada 1928 r. o godz. 10-ej będzie urzędowała w Tczewie na placu przy straży pożarnej Wojewódzka Komisja Kwalifikacyjna ogierów. Wobec tego pp. Sołtysi i Przełożeni obszarów dw. (p. Burmistrz) natychmiast rozpoczną ze spisem ogierów podlegających przeglądowi. Spis ten ma obejmować wszystkie ogiery urodzone w r. 1926 i w latach poprzednich z wyłączeniem ogierów państwowych.

Do rejestru należy wciągnąć także ogierów z jednem jądrem t. zw. wnętrów.

Wpisaniu do rejestru podlegają także ogiery zakwalifikowane przy poprzednich przeglądach do kategorji I, lecz nie należy ich Komisji przedstawić rychlej, jak w jesieni 3-go, tj. ostatniego roku ważności świadectwa uznania, natomiast właściciele wzgl. ich zastępcy są zobowiązani w terminie przeglądu przedłożyć przewodniczącemu Komisji odnośne świadectwa uznania.

Pp. Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich (pan Burmistrz) sporządzą wykazy ogierów w dwu egzemplarzach według przesłanych egzemplarzy i przedstawią jeden z nich Przewodniczącemu Komisji podczas przeglądu. Zarazem należy podać do publicznej wiadomości termin i miejsce przeglądu i dopilnować, by wszystkie ogiery zarejestrowane, zostały dostawione na przegląd. Podczas przeglądu należy stosować się do wskazówek członków Komisji i poster. P. P., którzy pilnowali porządku i ładu.

Tczew, dnia 30 października 1928 r.

St. V. 12066-28 **Starosta.**

---

308)

Obwieszczenie

Pan Wojewoda Pomorski zezwolił Komitetowi Pomocy Polskiej Młodzieży Akedamickiej w Gdańsku na urządzenie zbiórki publ., przez zbieranie datków pieniężnych i w naturze na obszarze Województwa Pomorskiego w czasie od 20 października do 30-go listopada 1928 r. na rzecz Bratniej Pomocy Akademików Polaków w Gdańsku.

Zbierający winni mieć listy ze stronami numerowanemi liczbą bieżącą, zaopatrzoną pieczęcią urzędową miejscowej władzy policyjnej (wójta, burmistrza), która poświadcza jednocześnie ilość stron.

Każdemu ofiarodawcy należy listę przedłożyć celem zapisania wysokości złożonej ofiary i pokwitowania własnorecznym podpisem.

Tczew, dnia 30 października 1928 r.

St. III. 12055-28 **Starosta.**

---

309)

Unieważnienie wykazu osobistego.

Unieważniam wykaz osobisty nr. 49, wystawiony przez Miejski Urząd Policyjny dnia 22. 3. 27 r. dla p. Józefa Wolińskiego z Tczewa.

Tczew, dnia 27 października 1928 r.

St. III. 11746-28. **Starosta**

---

310)

Obwieszczenie

Od dnia 1-go listopada 1928 r. godziny urzędowania w Starostwie i Wydziale Powiat. trwają od 8,30 do 15,30, w soboty zaś od 8,30 do 14-ej. Interesentów przyjmuje się tylko do godziny 12.

Tczew, dnia 6 listopada 1928 r.

St. I. 12168-28. **Starosta**

---

311)

Godziny otwierania i zamykania sklepów.

Rozporządzenie moje z dnia 29 września 1928 r. L. dz. St. V. 8970/28 ogłoszone w nr. 24 poz. 285 „Orędownika Powiatowego“ uzupełniam jak następuje:

1. Rozdział I. tyczy się także gminy Pelplina,
2. do art. 2 dodaje się:

Zakłady piekarskie i sklepy zajmujące się wyłączną sprzedażą mleka i wyrobów mleczarskich, mogą być otwarte w dni powszednie od godz. 7-ej do 19-ej.

Powyższe uzupełnienie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Tczew, dnia 39 października 1928 r.

St. V. 8970-28 **Starosta.**

Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni Tow. z ogr. por. w Tczewie.
Odpowiedzialny redaktor Alojzy Fabian naczelny sekretarz Wydz. Pow. w Tczewie.